

Protokół z posiedzenia Komitetu Sterującego-Monitorującego
Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030
z dnia 27.08.2026 r.

W dniu 27 sierpnia 2026 r. w formule online - za pośrednictwem MS Teams - odbyło się posiedzenie Komitetu Sterującego-Monitorującego Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030. Przedmiotem obrad były następujące zagadnienia:

- Informacja o bieżącej realizacji Programu PROO w edycji 2026;
- Dyskusja nad propozycjami zmian do Regulaminu PROO w edycji 2027;
- Podsumowanie i wolne wnioski.

W posiedzeniu wzięły udział osoby powołane w skład Komitetu:

1. Pan Wojciech Kuraszyk - Przewodniczący Komitetu;
2. Pani Aleksandra Jackiewicz;
3. Pani Magdalena Matulińska;
4. Pan Piotr Mierecki;
5. Pan Mateusz Wojcieszak;
6. Pan Przemysław Jaśkiewicz.

A także przedstawiciele NIW-CRSO niebędący członkami KSM PROO, obsługujący technicznie posiedzenie Komitetu:

1. Pani Adela Gąsiorowska, zastępczyni dyrektora NIW-CRSO;
2. Pan Stefan Kołucki, kierownik Biura Programów Horyzontalnych (BPH) NIW-CRSO;
3. Pani Katarzyna Dziakowska, Biuro Programów Horyzontalnych (BPH) NIW-CRSO (protokolant spotkania).

Posiedzenie otworzył Pan Wojciech Kuraszyk, Przewodniczący Komitetu Sterującego-Monitorującego PROO, który przedstawił cel spotkania, obejmujący prezentację informacji o bieżącej realizacji Programu PROO w edycji 2026 oraz dyskusję nad propozycjami zmian do Regulaminu PROO na edycję 2027.

Następnie Przewodniczący Komitetu poprosił Pana Stefana Kołuckiego o przedstawienie punktu dotyczącego podsumowania realizacji Programu PROO w edycji 2026.

Informacja o bieżącej realizacji Programu PROO w edycji 2026

Pan Stefan Kołucki poinformował o zakończeniu procesu podpisywania umów w Priorytecie 1B oraz w ścieżce pierwszej Priorytetu 1A.

W ścieżkach drugiej i trzeciej Priorytetu 1A do podpisania pozostało 17 umów, głównie dotyczących projektów rozpoczynających się w późniejszym terminie oraz wymagających zmiany planu finansowego NIW-CRSO. Wskazano również na konieczność dokonania przesunięć środków pomiędzy wydatkami majątkowymi i bieżącymi w związku z korektami kosztorysów części projektów.

W odniesieniu do Priorytetu 5 przedstawił informację o złożeniu w naborze 996 wniosków, z czego 352 zakwalifikowano do dofinansowania. Podkreślił bardzo duże zainteresowanie konkursem oraz wysokie zapotrzebowanie organizacji na niewielkie granty interwencyjne.

Prezentowano również działania podejmowane przez NIW na rzecz wsparcia beneficjentów w realizacji projektów. Obejmują one przygotowanie podręcznika dla beneficjentów, wytycznych dotyczących dokumentowania wydatków w związku z wdrożeniem KSeF oraz materiałów wyjaśniających zasady kwalifikowania wydatków majątkowych i bieżących. Ponadto prowadzone są indywidualne konsultacje online z beneficjentami, mające na celu omówienie zasad realizacji projektów oraz udzielenie niezbędnego wsparcia merytorycznego.

Poinformowano również o realizacji działań monitorujących. Na 2026 rok zaplanowano 26 wizyt monitoringowych obejmujących około 20% projektów realizowanych w ramach PROO. Do dnia posiedzenia przeprowadzono 10 takich wizyt.

Następnie omówiono proces ewaluacji pracy ekspertów oceniających wnioski. Weryfikacja obejmuje ocenę merytoryczną kart ocen, terminowość i jakość współpracy ekspertów z NIW oraz analizę wskaźników statystycznych dotyczących rozbieżności ocen. Wyniki ewaluacji mają posłużyć doskonaleniu procesu oceny ofert w kolejnych edycjach Programu.

Pan Przemysław Jaśkiewicz zwrócił się o doprecyzowanie zasad oceny pracy ekspertów. W odpowiedzi Pan Stefan Kołucki szczegółowo przedstawił procedurę analizy kart ocen, porównywania ich z treścią wniosków oraz ocenami innych ekspertów. Po wyjaśnieniach nie zgłoszono dalszych pytań.

Dyskusja nad propozycjami zmian do Regulaminu PROO w edycji 2027

W dalszej części posiedzenia rozpoczęto dyskusję nad kierunkami zmian w regulaminie PROO na rok 2027. Pan Stefan Kołucki przedstawił najważniejsze rozwiązania obowiązujące w edycji 2026, w tym podział Priorytetu 1A na trzy ścieżki grantowe, kryteria dostępu do poszczególnych ścieżek, funkcjonowanie kryteriów strategicznych premiujących organizacje, które wcześniej nie korzystały z dofinansowania w ramach danej ścieżki, a także zmiany dotyczące oceny eksperckiej i kontroli plagiatu.

Pan Przemysław Jaśkiewicz poruszył kwestię wykorzystania sztucznej inteligencji przy przygotowywaniu wniosków. Pan Stefan Kołucki wskazał, że kwestia wykorzystania sztucznej inteligencji przy przygotowywaniu i ocenie ofert wymaga dalszej dyskusji oraz może stanowić przedmiot przyszłych zmian regulaminowych. Zwrócił uwagę, że obecnie Instytut nie weryfikuje korzystania z AI, jednak rozwiązania, polegające na

deklarowaniu zakresu jej wykorzystania przez wnioskodawców, są już stosowane w innych instytucjach. Podkreślił również, że coraz większym wyzwaniem staje się wykorzystywanie AI przez ekspertów oceniających oferty, co powoduje pytania o zachowanie zasady dokonywania oceny merytorycznej przez człowieka.

Głos zabrała Pani Dyrektor Adela Gąsiorowska, wskazując, że całkowity zakaz korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji przy przygotowywaniu ofert może nie być rozwiązaniem celowym, ponieważ technologie AI mogą stanowić uzasadnione i wartościowe wsparcie działalności organizacji. Zaproponowała rozważenie obowiązku ujawniania zakresu wykorzystania AI, analogicznie do rozwiązań stosowanych w niektórych konkursach grantowych i środowisku naukowym. Podkreśliła, że takie rozwiązanie mogłoby zwiększyć transparentność procesu oraz skłaniać wnioskodawców do odpowiedzialnego korzystania z tych narzędzi. Zasugerowała również możliwość wprowadzenia analogicznego obowiązku dla ekspertów oceniających oferty, przy jednoczesnym założeniu, że AI może wspierać czynności pomocnicze, ale nie powinna zastępować merytorycznej oceny eksperckiej.

Pan Wojciech Kuraszyk podziękował za zgłoszoną uwagę i wskazał na potrzebę pogłębionej analizy wykorzystania sztucznej inteligencji zarówno w procesie przygotowywania ofert, jak i ich oceny. Odwołując się do analogii do pojedynku szachowego Deep Blue z Garrim Kasparowem, zwrócił uwagę, że współpraca lub rywalizacja człowieka z systemami AI może stanowić wartość. Jednocześnie wyraził obawę przed sytuacją, w której jedna sztuczna inteligencja przygotowuje ofertę, a druga dokonuje jej oceny, co mogłoby prowadzić do ograniczenia roli człowieka w procesie decyzyjnym.

Pan Przemysław Jaśkiewicz podkreślił, że sztuczna inteligencja jest nowoczesnym narzędziem, które może wspierać organizacje i usprawniać wykonywanie wielu zadań. Zwrócił jednak uwagę na konieczność zachowania szczególnej ostrożności przy wykorzystywaniu AI w procesie oceny wniosków. Wskazał na ryzyko nadmiernej automatyzacji tego procesu oraz ograniczenia rzeczywistego udziału ekspertów. Dodał, że warto korzystać z doświadczeń środowiska naukowego, które już mierzy się z podobnymi wyzwaniami związanymi z wykorzystaniem sztucznej inteligencji.

W trakcie dyskusji członkowie Komitetu zwrócili uwagę na rosnące znaczenie narzędzi sztucznej inteligencji przy przygotowywaniu i ocenianiu wniosków. Wskazano potrzebę rozważenia wprowadzenia rozwiązań zwiększających transparentność wykorzystania AI, między innymi poprzez deklarowanie zakresu jej zastosowania przez wnioskodawców i ekspertów. Podkreślono jednocześnie, że sztuczna inteligencja może stanowić użyteczne narzędzie wspomagające pracę, nie powinna jednak zastępować samodzielnej oceny merytorycznej dokonywanej przez ekspertów.

Ustalono, że członkowie Komitetu zgłoszą propozycje zmian do regulaminu PROO 2027 do dnia 10 września 2026 r. Informacja przypominająca wraz z materiałami z posiedzenia zostanie przekazana członkom Komitetu po zakończeniu spotkania drogą mailową.

Po wyczerpaniu dyskusji, przy braku dalszych pytań Pan Przewodniczący Wojciech Kuraszyk podziękował wszystkim za udział w posiedzeniu i zakończył obrady Komitetu.

Protokół sporządziła: Katarzyna Dziakowska, Biuro BPH, NIW-CRSO